

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

cu privire la inadmisibilitatea recursului

învinuirea lui

Vadim Bujac
(art. 190 alin. (4) Cod penal)

*(Dosarul nr. 1ra-1464/2023
Nr. PIGD 1-19152326-01-1ra-25082023)*

Recurs depus până la 01 septembrie 2023 – corectitudinea aprecierii circumstanțelor atenuante și agravante la stabilirea pedepsei nu se încadrează în temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 10) CPP. Condamnatul nu întrunește condițiile Legii nr. 243 din 24 decembrie 2021, cu privire la amnistie.

05 februarie 2025

Au examinat anterior cauza judecătorească:

Instanța de fond: Ecaterina Buzu

Instanța de apel: Silvia Cecan, Sergiu Daguța, Dorin Dulghieru

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa părților recursul declarat în cauza penală privind învinuirea lui Vadim Bujac,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Stella Bleșceaga, *Președinte,*

Vladislav Gribincea,

Ghenadie Eremciuc, *judcători,*

constată următoarele:

ASPECTE GENERALE ȘI DE PROCEDURĂ

1. Vadim Bujac s-a născut în anul 1993 în or. Rîșcani. El a fost acuzat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (4) Cod penal (escrocherie).

2. Vadim Bujac a fost apărut de avocatul Lumila Bîrcă.

3. În prima instanță, cauza penală a fost examinată în procedură generală. Vadim Bujac a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 190 alin. (4) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa cu închisoare pe un termen de șapte ani. În conformitate cu art. 84 alin. (4) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor aplicate prin sentința Judecătorei Bălți, sediul Central, din 22 februarie 2022, i-a fost stabilit o pedeapsă definitivă de opt ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activitate de administrare a bunurilor materiale și mijloacelor bănești pe un termen de cinci ani.

4. La 25 aprilie 2023, Curtea de apel a casat sentința în latura penală, prin care Vadim Bujac, în temeiul prevederilor art. 10 alin. (1) Cod penal, a fost recunoscut vinovat în baza art.190 alin. (1) Cod penal (în redacția Legii nr.179 din 26 iulie 2018) și, în baza acestei legi, i-a aplicat pedeapsa de doi ani de închisoare. În temeiul prevederilor art. 84 alin.(4) Cod penal, prin cumulul de sentințe, a adăugat parțial la pedeapsa aplicată partea neexecutată a sentinței din 22 februarie 2022, stabilindu-i definitiv pedeapsa de trei ani și șase luni de închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții ce țin de administrarea bunurilor pe un termen de trei ani. În rest, sentința a fost menținută.

5. La 22 iulie 2023, avocata Ludmila Bîrcă a depus recurs în care solicită casarea deciziei instanței de apel, cu aplicarea unei pedepse minime, sau rejudecarea cauzei cu încetarea procesului penal în temeiul amnistiei.

6. Urmărirea penală în această cauză a fost pornită la 10 ianuarie 2019 și s-a finalizat în 30 septembrie 2019. Prima instanță a examinat cauza în perioada 24 septembrie 2019 – 29 iulie 2022. Instanța de apel a examinat cauza între 01 septembrie 2022 și 25 aprilie 2023. Dosarul a ajuns în instanța de recurs la 25 august 2023.

ÎN FAPT

7. Vadim Bujac a fost învinuit că, în perioada mai-iunie 2018, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, sub pretextul înstrăinării unui automobil, a extorcat de la Oleg Turuta mijloace bănești în sumă de 8.500 de euro, cauzându-i părții vătămate o daună materială în proporții mari. Acțiunile inculpatului au fost încadrate în baza art. 190 alin. (4) Cod penal.

8. La 29 iulie 2022, prin [sentința Judecătoriei Orhei, sediul Central](#), Vadim Bujac a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute la art. 190 alin. (4) din Codul penal și condamnat la șapte ani de închisoare. La stabilirea pedepsei instanța a ținut cont de recunoașterea vinovăției, personalitatea inculpatului, de circumstanțele care agravează răspunderea penală (antecedentele penale și recidiva), cât și absența circumstanțelor atenuante.

9. La 15 august 2022, Vadim Bujac a depus un apel, solicitând casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să i se recalifice acțiunile în baza art. 190 alin. (2) Cod penal.

10. La [25 aprilie 2023, Curtea de apel Chișinău](#) a casat sentința, inclusiv și din oficiu, și a pronunțat o nouă hotărâre prin care Vadim Bujac, conform art.10 alin. (1) Cod penal, a fost recunoscut vinovat în baza art.190 alin. (1) Cod penal (în redacția Legii nr.179 din 26 iulie 2018) și i-a stabilit pedeapsa de doi ani de închisoare. În baza art. 84 alin. (4) Cod penal, prin cumulul de sentințe, instanța a stabilit definitiv pedeapsa de trei ani și șase luni închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții ce țin de administrarea bunurilor pe un termen de trei ani. Instanța de apel a considerat necesar aplicarea prevederilor art. 126 din Codul penal și Legea nr. 247 în vigoare din 26 august 2022, care are efect retroactiv asupra inculpatului. Prejudiciu cauzat nu depășește 40 de salarii medii pe economie pentru anul 2018 (în sensul calificativului - proporții mari, potrivit actului de învinuire), ultimul fiind de 166.189 de lei. Fapta a fost încadrată conform art. 190 alin. (1) Cod penal. La individualizarea pedepsei instanța de apel a luat considerare circumstanțele constatate de către prima instanță indicate la para. 8, stabilind o pedeapsă de doi ani de închisoare. Conform art. 84 alin. (4) din Codul penal, instanța a adăugat parțial la pedeapsă partea neexecutată a sentinței Judecătoriei Bălți din 22 februarie 2022, stabilindu-i definitiv pedeapsa de trei ani și șase luni de închisoare. În instanța de apel, apărarea nu a solicitat aplicarea amnistiei.

11. La 22 iulie 2023, avocata Ludmila Bîrcă a depus recurs în temeiul art. 427 alin. (1), pct. 6), 10), 11), 13) Cod de procedură penală, în vigoare până la 01 septembrie 2023. Avocatul solicită casarea deciziei în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei și pronunțarea în partea dată a unei noi hotărâri prin care Vadim Bujac să-i fie stabilită o pedeapsa minimă sau să fie încetat procesul penal pe capătul de acuzare în baza art. 190 alin. (1) Cod penal în baza Legii cu privire la amnistie nr. 243 din 24 decembrie 2021.

12. La 25 august 2023, Curtea Supremă de Justiție a solicitat procurorului și părții vătămate depunerea referinței la recurs. La 31 ianuarie 2025, procurorul din cadrul Secției Judiciar Penale a Procuraturii Generale, Cătălin Scutelnic, a depus referință prin care a solicitat a fi respins recursul avocatului Ludmila Bîrcă, ca inadmisibil. Procurorul a menționat că pedeapsa aplicată condamnatului este în limitele stabilite de Lege. Procurorul, a menționat și faptul că la caz actul de amnistie nu poate fi invocat de recurent, având în vedere că condamnatul nu întrunește condițiile stipulate în art. 6 alin. (1), lit. a¹) a Legii nr. 243 din 24 decembrie 2021, privind amnistia.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

13. Cererea de recurs a fost depusă până la 01 septembrie 2023. La acea dată, partea relevantă a art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală era următoarea:

„(1) Hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în următoarele temeuri:

...

6) instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;

...

10) s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale;

11) persoana condamnată a fost judecată anterior în mod definitiv pentru aceeași faptă sau există o cauză de înlăturare a răspunderii penale, sau aplicarea pedepsei a fost înlăturată de o nouă lege sau anulată de un act de amnistie, a intervenit decesul inculpatului ori a intervenit împăcarea părților în cazul prevăzut de lege;

13) a intervenit o lege penală mai favorabilă condamnatului;

...

(2) Temeiurile menționate la alin.(1) pot fi invocate în recurs doar în cazul în care au fost invocate în apel sau încălcarea a avut loc în instanța de apel.”

14. Articolul 434 Cod de procedură penală prevede următoarele.

„Judecând recursul, instanța verifică, în limitele invocate în recurs, legalitatea hotărîrii atacate prin prisma temeiurilor prevăzute la art. 427; ”

15. Articolul 190. Escrocheria, la momentul comiterii faptei (2018), prevedea următoarele:

„(1) Escrocheria, adică dobîndirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului

juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile, se pedepsește cu amendă în mărime de la 550 la 850 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 la 240 de ore, sau cu închisoare de pînă la 3 ani; ”

(4) Acțiunile prevăzute la alin. (1)–(3) săvârșite în proporții mari, se pedepsesc cu închisoare de la 7 la 10 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de pînă la 5 ani; ”

16. Prin Hotărîrea de Guvern nr. 54 din 17 ianuarie 2018, cu privire la aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie prognozat pentru anul 2018, a fost stabilit cuantumul salariului mediu lunar pe economie de 6.150 lei.

17. Prin Legea nr. 247 din 26 august 2022, prevederile art. 190 alin. (1) Cod penal, escrocheria, a suferit modificări, astfel, la momentul judecării cauzei în instanța de apel, norma avea următorul cuprins,

„(1) Escrocheria, adică sustragerea bunurilor altei persoane prin abuz de încredere, inducere sau menținere în eroare, se pedepsește cu amendă în mărime de la 550 la 1000 de unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 la 240 de ore, sau cu închisoare de pînă la 3 ani; ”

(2) Escrocheria săvârșită:

a) cu folosirea de documente false, înscrisuri false;

b) de două sau mai multe persoane;

c) cu cauzarea de daune în proporții considerabile;

d) cu folosirea situației de serviciu

se pedepsește cu amendă în mărime de la 850 la 1350 de unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 5 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de pînă la 3 ani.

(3) Faptele prevăzute la alin. (1) sau (2), săvârșite în scopul dobândirii bunurilor de patrimoniu cultural național mobil din siturile arheologice sau din zonele cu potențial arheologic, se pedepsesc cu amendă în mărime de la 1850 la 2350 de unități convenționale sau cu închisoare de la 4 la 7 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de pînă la 5 ani.

(4) Faptele prevăzute la alin. (1)–(3), săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală, se pedepsesc cu închisoare de la 4 la 8 ani cu (sau fără) amendă în mărime de la 1350 la 3350 de unități convenționale.

(5) Acțiunile prevăzute la alin. (1)–(4), dacă valoarea bunurilor depășește 40 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărîrea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei, se pedepsesc cu

închisoare de la 7 la 10 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani;”

18. Prin Hotărârea de Guvern nr. 936 din 28 decembrie 2022, cu privire la aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie prognozat pentru anul 2023, a fost stabilit cuantumul salariului mediu lunar pe economie de 11.700 lei.

19. Art. 6 alin. (1), lit. a¹) a Legii nr. 243 din 24 decembrie 2021, privind amnistia în legătură cu aniversarea a XXX-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova,

„(1) Prevederile art.1–5 nu se aplică persoanei:

a¹) bănuite, învinuite, inculpate sau condamnate care a fost condamnată anterior pentru săvârșirea cu intenție a unei infracțiuni grave, deosebit de grave sau excepțional de grave, executând în tot sau în parte pedeapsa cu închisoare;”

MOTIVAREA INSTANȚEI

20. Recursul examinat a fost declarat în 30 de zile de la pronunțarea deciziei motivate a instanței de apel, adică a fost depus în termen.

21. Conform sensului art. 3 alin. (1) Cod de procedură penală, judecătorul emite actul de dispoziție conform legii procesuale penale în vigoare la ziua emiterii lui. Alin. (2) al aceluiași articol permite caracterul ultraactiv al legii procesual-penale, însă doar cu condiția că caracterul ultraactiv este prevăzut de legea nouă. Legea nr. 246/2023, în vigoare din 01 septembrie 2023, a schimbat fundamental temeiurile și procedura de judecare a recursurilor împotriva deciziilor instanței de apel. Această lege conține o normă de acordare a caracterului ultraactiv al prevederilor abrogate prin Legea 246/2023, însă norma în cauză se referă doar la temeiurile de recurs. Prin urmare, toate celelalte schimbări aduse procedurii de examinare a recursurilor prin Legea nr. 246/2023, inclusiv cele privind admisibilitatea recursului, limitele judecării recursului și decizia instanței de recurs, se vor aplica și recursurilor care au fost declarate până la 01 septembrie 2023.

22. Art. 434 Cod de procedură penală prevede că instanța de recurs verifică „legalitatea hotărârii atacate” doar „în limitele invocate în recurs”. Această prevedere nu permite instanței de recurs să admită recursul din alte considerente decât cele invocate în recurs. De asemenea, ea nu permite instanței de recurs să verifice oportunitatea unei soluții judecătorești date de instanța de fond sau apel atât timp cât aceasta este legală. Totuși, legea nu interzice instanței de recurs să recalifice considerentele invocate în recurs de la un temei de recurs la altul (*mutatis mutandis* decizia nr. [Ira-1520/2023](#), § 56).

23. Recursul declarat de către avocatul Ludmila Bîrcă este depus în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) și 10), 11), 13) Cod de procedură penală, în vigoare până la 01 septembrie 2023. Aceste temeiuri se referă la motivarea deciziei instanței de apel, la individualizarea pedepsei contrar prevederilor legale, existența circumstanțelor ce

exclud răspunderea sau pedeapsa penală și intervenția unei legi penale mai favorabilă condamnatului. Recurentul nu contestă vinovăția, însă nu este de acord cu pedeapsa, pe care o consideră prea aspră. Ea de asemenea contestă neaplicarea de către instanța de apel în privința condamnatului a legii cu privire la amnistie.

24. Interpretarea sistemică a temeiurilor de recurs sugerează că orice critică adusă motivării pedepsei aplicate de judecător urmează a fi examinată prin prisma art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală. O interpretare potrivit căreia motivarea pedepsei aplicate poate fi examinată prin prisma art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, ar lipsi art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală de orice aplicabilitate practică, ceea ce este inadmisibil (*mutatis mutandis* încheierea CSJ în cauza nr. [1ra-1152/2023](#)). Prin urmare, în ceea ce privește pedeapsa penală, recursul va fi examinat prin prisma art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală.

25. Referitor la temeiul art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, completul reiterează că norma respectivă se referă la individualizarea pedepsei contrar prevederilor legale. Din alin. (1) al acestui articol rezultă că în recurs sunt reparate doar „erorile de drept”. Prin urmare, doar în cazul individualizării sancțiunii contrar prevederilor legale există temeiul de recurs prevăzut de pct. 10). Recurentul nu a menționat prevederile legale care au fost încălcate de către instanța de apel atunci când a stabilit pedeapsa cu închisoare pe un termen de doi ani în baza art. 190 alin. (1) Cod penal. Recurentul își exprimă dezacordul cu această decizie menționând că, la individualizarea pedepsei, instanța nu a apreciat corespunzător circumstanțele atenuante și agravante. Ponderea circumstanțelor atenuante sau agravante la stabilirea pedepsei ține de examinarea fondului cauzei, care, de regulă, nu este examinat în recurs de către Curtea Supremă de Justiție. Prin urmare, în această parte, recursul nu se încadrează în art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală. Curtea Supremă de Justiție reiterează că art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală a fost aplicat în mod similar în numeroase cauze, inclusiv nr. [1ra-405/2023](#), [1ra-674/2023](#), [1ra-1008/2023](#), [1ra-1038/2023](#), [1ra-1459/2023](#), și ea va urma această abordare în viitor.

26. Cu referire la argumentul privind neaplicarea actului de amnistie în privința lui Vadim Bujac, completul de judecată menționează că în instanța de fond sau de apel inculpatul nu a solicitat aplicarea actului de amnistie. Instanța de apel a menținut sentința. Conform art. 427 alin (2) Cod de procedură penală (a se vedea para. 13), în recurs nu pot fi invocate aspectele care nu au fost invocate în apel.

27. Curtea Supremă de Justiție, la examinarea cauzei în ordine de recurs, nu poate aplica actul de amnistie (a se vedea decizia CSJ nr. [1ra-81/2024](#), § 30). Mai mult ca atât, actul de amnistie adoptat în anul 2021 nu este aplicabil condamnatului, deoarece el nu corespunde condițiilor prevăzute de art. 6 alin. (1), lit. a¹) a Legii nr. 243 din 24 decembrie 2021, privind amnistia (a se vedea para. 19). Anterior, prin sentința Judecătorei Bălți din 23 decembrie 2014, Vadim Bujac a fost condamnat pentru infracțiune grave, în baza art. 190 alin. (5), 186 alin. (2), lit. d) Cod penal. Prin [decizia Curtii de Apel Bălți din 21 februarie 2018](#), Vadim Bujac a fost condamnat pe

douăsprezece capete de acuzare, dintre care erau infracțiuni grave și deosebit de grave, prevăzute de art. 190 alin. (4), art. 190 alin. (5), art. 190 alin. (5), art. 190 alin. (5). Prin urmare, acest argument nu poate fi admis.

28. Din motivele expuse supra, în conformitate cu art. 432 alin. (2) Cod de procedură penală,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Declară inadmisibil recursul avocatului Ludmila Bîrcă împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 25 aprilie 2023.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte

Stella Bleșceaga

Judecători

Vladislav Gribincea

Ghenadie Eremciuc